

HAFTALIK GELİŞMELER (1 – 8 Mayıs 2026)

TÜRKİYE

- **Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cezayir Cumhurbaşkanı Abdülmecid Tebbun ile gerçekleştirdiği görüşmenin ardından, iki ülke arasındaki stratejik iş birliğini enerji, madencilik, ulaştırma ve tarım başta olmak üzere birçok alanda geliştirmekte kararlı olduklarını söyledi.** Erdoğan, Türkiye ile Cezayir arasındaki ticaret hacmini 10 milyar dolara çıkarma hedefi doğrultusunda çalışmaların sürdüğünü belirtirken, Cezayir’de faaliyet gösteren Türk firmalarının yaklaşık 8 milyar dolarlık yatırımla çeşitli sektörlerde önemli projeler yürüttüğünü ifade etti.
- **Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin TL’ye dönüşümüne verilen %3’lük destek uygulamasının süresini 30 Nisan 2026’dan 31 Temmuz 2026’ya uzattı.**
- **TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'na verilen önergeyle, “yabancı yatırımcı yasaası” olarak da bilinen torba yasa teklifinde, imalatçı sanayicilerin üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları için kurumlar vergisi oranının %12,5 olarak uygulanması maddesi eklendi. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) iş birliğinde düzenlenen Anadolu Ajansı Katılım Finans Zirvesinin açılışında yaptığı konuşmada, gündemdeki gelişmelere ve vergide yeni düzenlemeden bahsetti. Yılmaz, “Kurumlar vergimizi, teklif meclise gittiğinde ilk aşamada ihracatçı imalatçılar için % 9, tüm imalatçılar için % 14 gibi bir rakamdı. Ancak bu konuda Meclisimizin de takdiriyle tek oran, daha sabit bir oran yapma kararı verildi ve % 12,5 şeklinde bir düzenleme yapıldı. Dolayısıyla kurumlar vergisinin düşürüldüğü, dışarıdan gelen sermayenin çok daha kolay bir şekilde ülkemize kazandırıldığı yeni bir çerçeve oluşturuyoruz. Bunu, bürokratik işlemleri kolaylaştırma anlayışımızla da bütünleştiriyoruz” diye konuştu.**
- **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, yeni dönem fon yatırımları stratejisi kapsamında 300 milyon dolarlık kamu kaynağının girişim sermayesi fonlarına aktarılacağını ve bu kaynağın kaldıraç etkisiyle ekosisteme 750 milyondan fazla likidite sağlayacağını açıkladı. Yeni strateji kapsamında 6 ayrı fon çağrısı hazırlanması planlanıyor. Bakanlığın 100 milyon dolar katkı sunacağı ileri aşama girişim sermayesi fonuyla Seri A ve sonrası teknoloji girişimlerinin ölçeklenmesi, büyüme aşamasındaki firmaların finansman ihtiyacının karşılanması ve uluslararası fonların Türkiye’ye çekilmesi amaçlanıyor. Yapay zeka ve biyoteknoloji gibi öncelikli alanlar için tematik fon mekanizmaları da devreye alınacak.**
- **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI verisi, nisan ayında 45,7’ye gerileyerek Eylül 2024’ten bu yana en düşük seviyesini gördü. Mart ayında 47,9 olan endeksin 50 eşik değerinin altında kalması, imalat sanayinde daralmanın sürdüğüne işaret etti. Veriler, ikinci çeyreğe imalat sektöründe belirgin bir yavaşlamayla girildiğini ortaya koyarken, üretimdeki düşüşün Covid-19 döneminden bu yana en yüksek hızlardan birine ulaştığı belirtildi. Yeni siparişlerde son bir buçuk yılın en sert gerilemesi yaşanırken, zayıf talep nedeniyle istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de düşüş görüldü.**
- **Türkiye, ulaştırma bakanlarının dünyadaki en büyük buluşması ve küresel ulaştırma politikasının en önemli etkinliği olarak kabul edilen Uluslararası Ulaştırma Forumu’nun (ITF) 2027-2028 dönem başkanlığına seçildi.**
- **Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Fatih Karahan, Merkez Bankası olarak temel önceliklerinin "fiyat istikrarını sağlamak" olduğunu belirterek, "Savaş, dezenflasyon sürecini etkilese de kararlılığımızı değiştirmiyor." dedi. Nisan ayı enflasyon verisinde savaşın etkilerini net bir**

biçimde gördüklerini dile getiren Karahan, **enerji kaynaklı etkilerin kısa vadede devam edeceğini düşündüklerini bildirdi.**

DÜNYA

- Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Ticaret ve Tarım Direktörü Marion Jansen, enerji dönüşümüyle birlikte kritik minerallere yönelik küresel talebin hızla arttığını belirterek, tedarik zincirlerindeki yoğunlaşmanın ciddi riskler oluşturduğunu söyledi. **OECD verilerine göre kritik minerallere yönelik ihracat kısıtlamaları son 15 yılda aralıksız yükselirken, 2009-2024 döneminde yaklaşık 5 kat arttı. Jansen, Türkiye'nin bor ve nadir toprak elementleri rezervleriyle kritik mineraller alanında daha büyük rol oynayabilecek ülkeler arasında yer aldığını vurguladı.**
- ABD'nin de aralarında bulunduğu 19 Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyesi, e-ticarette gümrük vergisi uygulanmaması konusunda mutabakata vardı. Karar, dijital ürün ve hizmetlere yönelik vergi muafiyetinin sürdürülmesini hedeflerken, küresel anlaşmanın uzatılmasına ilişkin DTÖ bünyesindeki görüş ayrılıklarının devam ettiği belirtildi. Özellikle Brezilya ve bazı ülkelerin çekinceleri nedeniyle Cenevre'de gerçekleştirilen görüşmelerden kapsamlı bir uzlaşma çıkmazken, tarafların dijital ticarette belirsizliğin önüne geçmek amacıyla alternatif bir çerçeve üzerinde ilerlediği ifade edildi.
- Mark Zuckerberg destekli Biohub girişimi, biyoteknoloji ile yapay zekanın birleştiği en iddialı projelerden biri olarak görülüyor. Yapay zeka kullanarak insan hücrelerinin dijital modellerini oluşturmayı hedefleyen proje ile, hastalıkların nasıl geliştiğinin daha iyi anlaşılmasıyla yeni tedaviler geliştirilmesi amaçlanıyor.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

- Eurostat verilerine göre üretici fiyatlarındaki artış son 3,5 yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Euro Bölgesi'nde üretici fiyat endeksi Mart ayında aylık bazda %3,4 arttı, yıllık bazda ise üretici enflasyonu %2,1 seviyesine yükselerek beklentilerin üzerine çıktı.
- Uluslararası finansal araştırma kuruluşu S&P Global, Euro Bölgesi'nin Nisan ayı imalat sanayi PMI verilerini açıkladı. Verilere göre, Euro Bölgesi'nde Nisan ayında imalat sektörü yeni siparişlerdeki artışla büyürken enflasyon baskıları hızla arttı. **Martta 51,6 puan olan imalat sanayi PMI, Nisanda 52,2 puana çıktı. Böylece, Euro Bölgesi'nde imalat sanayi PMI nisanda son 47 ayın en yüksek seviyesine ulaştı.**
- Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, ABD ile yürütülen ticaret anlaşmasına ilişkin tarafların uzlaşmayı uygulaması gerektiğini belirterek, AB'nin tüm senaryolara hazırlıklı olduğunu söyledi. Von der Leyen, anlaşmanın temelinde karşılıklı refah, ortak kurallar ve güvenilirliğin yer aldığını vurgularken, AB tarafının kalan gümrük taahhütlerini uygulamanın son aşamasında olduğunu ifade etti. Açıklamalar, ABD Başkanı Donald Trump'ın AB menşeli otomobil ve kamyonlara yönelik gümrük tarifelerini % 25'e çıkarma tehdidinin ardından geldi.
- Avrupa Konseyi Başkanı Antonio Costa tarafından yapılan açıklamada, AB, Rusya ile temaslara yeniden başlama ihtimalini değerlendirmeye yönelik sinyaller verirken, özellikle Ukrayna savaşı sonrası bozulan ilişkilerde diplomatik kanalların tamamen kapatılmadığı vurgulanıyor. Brüksel'in önceliğinin yaptırımlar ve güvenlik politikaları olduğu, ancak bazı alanlarda (enerji güvenliği, küresel kriz yönetimi ve olası diplomatik süreçler) sınırlı temaslara yeniden gündeme gelebileceği ifade ediliyor. Buna karşın AB içinde Rusya'ya yönelik yaklaşım konusunda ciddi görüş ayrılıkları sürerken, temaslara kapsamı ve düzeyi konusunda net bir uzlaşma bulunmadığı belirtiliyor.

- **Avrupa Birliği ile Ermenistan, Erivan'da düzenlenen ilk resmi zirvede ilişkilerini stratejik düzeyde derinleştirme kararı aldı.** Zirve sonunda yayımlanan bildiri AB, Ermenistan'ın egemenliğine, demokratik reformlarına ve uzun vadeli kalkınmasına desteğini yineledi; ayrıca Ermenistan halkının Avrupa yönelimini tanıdı.
 - Taraflar, Güney Kafkasya'da barış ve istikrarın güçlendirilmesi amacıyla Ermenistan-Azerbaycan barış sürecine destek verdi. **AB ayrıca, Ermenistan ile Türkiye arasındaki normalleşme sürecini ve bölgedeki ulaşım hatlarının egemenlik ve karşılıklılık temelinde yeniden açılmasını destekledi.**
 - Ekonomik iş birliği kapsamında **AB'nin Ermenistan için hazırladığı 270 milyon Euro'luk Dayanıklılık ve Büyüme Planı ile Global Gateway çerçevesinde toplam 2,5 milyar Euroya ulaşabilecek yatırım hedefi vurgulandı.** Ulaştırma, enerji ve dijitalleşme alanlarında yeni ortaklık mekanizmaları kurulacağı belirtildi.
 - **Ermenistan'ın enerji arz güvenliği, yenilenebilir enerji dönüşümü ve Avrupa enerji piyasalarına entegrasyonu desteklenerek** ülkenin elektrik şebekesinin güçlendirilmesi, depolama kapasitesinin artırılması ve Metsamor Nükleer Santrali'nin devreden çıkarılması için yol haritası hazırlanması gündeme geldi.
 - **Dijital dönüşüm alanında e-imza sistemlerinin karşılıklı tanınması, yapay zekâ alanında AB standartlarına uyum, yarı iletken teknolojileri ve yüksek performanslı hesaplama projelerinde iş birliği hedefleri açıklandı.**
 - **Vize serbestisi diyalogunda önemli ilerleme kaydedildiği belirtilirken, güvenlik ve savunma alanlarında da iş birliğinin genişletileceği açıklandı.** Siber güvenlik, hibrit tehditlerle mücadele, sınır yönetimi ve AB kriz yönetim operasyonlarına Ermenistan'ın katkısı öne çıkan başlıklar arasında yer aldı.
- **Avrupa Birliği, Orta Doğu'daki çatışmalar ve enerji piyasalarındaki dalgalanmalar nedeniyle jet yakıtında oluşabilecek arz sorunlarına karşı hazırlıklarını artırdı.** AB Komisyonu Enerjiden Sorumlu Üyesi Dan Jorgensen, özellikle jet yakıtı stoklarını ve ithalat-ihracat akışlarını izlemek için yeni bir gözlem mekanizması kurduklarını açıkladı. Avrupa rafinerilerinin normalde tüketimin yaklaşık %70'ini karşıladığı, kalan kısmın ise büyük ölçüde Körfez ülkelerinden ithal edildiği belirtilerek, **gerekirse jet yakıtının yeniden dağıtımı ve koordinasyonu için yeni siyasi adımlar atılabileceği bildirildi.**

ALMANYA

- **Almanya'nın dış ticaret fazlası mart ayında 14,3 milyar euro olarak gerçekleşerek 17,8 milyar euroluk piyasa beklentisinin ve önceki ay kaydedilen 19,7 milyar euroluk seviyenin altında kaldı.** Aynı dönemde ülkenin ihracatı aylık bazda %0,5 artış gösterirken, piyasalar %1,5'lik düşüş bekliyordu. Şubat ayında ise ihracat %3,6 artmıştı. İthalat tarafında ise mart ayında aylık %5,1'lik güçlü bir artış kaydedildi. Bu veri, 0,5 seviyesindeki beklentinin oldukça üzerinde gerçekleşirken, önceki ayda ithalat artışı %4,8 olmuştu.
- **Almanya'da sanayi üretimi Mart ayında beklentilerin aksine zayıf bir görünüm sergiledi. Sanayi üretimi aylık bazda %0,7 gerilerken, piyasalarda %0,4 artış bekleniyordu.** Önceki ayda ise üretim %0,5 düşüş kaydetmişti. **Yıllık bazda bakıldığında ise sanayi üretimi %2,8 azalarak %1,9 seviyesindeki piyasa beklentisinin üzerinde bir daralma gösterdi.** Şubat ayında yıllık düşüş %0,2 seviyesinde gerçekleşmişti.
- **VDMA Çevre ve Sürdürülebilirlik Departmanı Başkanı Dr. Sarah Brückner, BDI ve BCG tarafından derlenen "Büyüme, rekabet gücü ve dayanıklılık: Alman sanayisi için döngüsel ekonominin fırsatları"**

başlıklı yeni çalışması hakkında: **"Yeni çalışmadaki rakamlar, döngüsel ekonominin Almanya için bir sanayi merkezi olarak stratejik bir büyüme motoru olabileceğini gösteriyor. Çalışmaya göre, brüt katma değeri bugün 60 milyar avrodan 2045'te 125 milyar avroya kadar iki katından fazla artabilir."** dedi.

- **Alman Sanayi ve Ticaret Odaları Birliği tarafından yayımlanan bir ankete göre**, firmaların yaklaşık üçte biri, İran'daki savaşın küresel tedarik zincirlerindeki kırılma noktaları ortaya çıkarmasıyla ekonomik koşulların daha da kötüleşmesini bekliyor.

ABD

- **ABD Merkez Bankası (Fed) New York Şubesi, Nisan ayına ilişkin Tüketici Beklentileri Anketi sonuçlarını yayımladı. ABD'de tüketicilerin kısa vadeli enflasyon beklentisi Nisan ayında %3,6 ile son bir yılın en yüksek seviyesine çıktı.** Yaklaşık 1200 hanehalkının katılımıyla gerçekleştirilen anketin sonuçlarına göre, gelecek 12 ayı kapsayan kısa vadeli medyan enflasyon beklentisi geçen ay 0,2 puan arttı. Kısa vadeli enflasyon beklentisi %3,6'ya çıkarak Nisan 2025'ten bu yana en yüksek seviyesini gördü. Tüketicilerin orta vadeli enflasyon beklentisi %3,1 ve uzun vadeli enflasyon beklentisi %3 seviyelerinde sabit kaldı. Bu dönemde medyan kazanç artışı beklentisi 0,3 puan artarak %2,7'ye yükseldi. İş kaybı beklentileri ise kötüleşti.
- **ABD'de tarım dışı iş gücü verimliliği, yılın ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %0,8 artarak beklentilerin hafif üzerinde gerçekleşti.** Ancak verimlilik artış hızının, geçen yılın son çeyreğinde kaydedilen %1,6 seviyesine göre yavaşladığı görüldü. **Aynı dönemde üretim %1,5, çalışma saatleri ise %0,7 arttı.** Fed'in yakından takip ettiği birim emek maliyeti ise ilk çeyrekte %2,3 yükselerek %2,6'lık beklentinin altında kaldı.
- **ABD'de tüketici kredileri mart ayında 24,9 milyar dolar artarak piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti.** ABD Merkez Bankası (Fed) verilerine göre toplam tüketici kredisi hacmi 5,14 trilyon dolara yükselirken, piyasalarda artışın 12,5 milyar dolar seviyesinde olması bekleniyordu. Mart ayında kredi kartı ve benzeri devir yapan krediler 10 milyar dolar, konut, otomobil ve öğrenci kredilerini kapsayan devir yapmayan krediler ise 14,8 milyar dolar artış kaydetti.
- **ABD Başkanı Donald Trump, Avrupa Birliği'nin, ABD ile geçen yıl imzaladığı ticaret anlaşmasını hala Avrupa Parlamentosu'nda onaylamamış olması nedeniyle AB'den ithal edilen otomobil ve kamyonlara uygulanan gümrük vergisinin gelecek haftadan itibaren %5'ten %25'e çıkarılacağını açıkladı.**
- **ABD Başkanı Trump, Kanada'dan ABD'ye ham petrol taşıyacak Bridger Pipeline projesi için gereken sınır geçiş iznini verdi.** Hattın günde 550 bin varile kadar petrol taşıması ve Kanada'nın ABD'ye petrol ihracat kapasitesini %12 artırması hedefleniyor.
- **ABD Uluslararası Ticaret Mahkemesi, Başkan Donald Trump tarafından uygulamaya konulan küresel gümrük vergilerinin hukuka aykırı olduğuna hükmetti.** Mahkeme, 1974 Ticaret Yasası'nın 122. maddesine dayandırılan ek ithalat vergilerinin yasal sınırları aştığını belirterek ilgili başkanlık bildirisini geçersiz saydı. **Karar kapsamında bazı eyaletler ve şirketler için tarifelerin uygulanması durdurulurken, tahsil edilen vergilerin faiziyle birlikte iade edilmesine karar verildi.** Söz konusu kararın, Trump yönetiminin ticaret politikaları ve küresel tarifeler konusunda yeni hukuki tartışmaları beraberinde getirmesi bekleniyor.

Diğer Ülkeler

- **Brexit referandumunun üzerinden geçen 10 yılda Londra Borsası'nın ana endeksi FTSE 100 %62 yükselirken, yıllık bileşik getirinin %5'in altında kaldığı hesaplandı.** Ancak İngiltere piyasalarının bu

dönemde Wall Street ve bazı Avrupa borsalarının gerisinde kaldığı değerlendirildi. Sterlin ise Brexit sonrası dönemde dalgalı bir seyir izleyerek yatırımcı güvenindeki kırılganlığı yansıttı. **Analistler, Brexit'in İngiltere piyasalarına etkisinin tamamen olumsuz olmadığını ancak büyüme potansiyelini sınırladığını belirtiyor.**

- **Avrupa kıtasındaki çok sayıda lider, 8. Avrupa Siyasi Topluluğu Zirvesi kapsamında Ermenistan'da bir araya geldi. Zirvenin ana gündem maddeleri güvenlik, enerji arzı ve bölgesel iş birliği oldu.** Ermenistan açısından zirve, uluslararası görünürlüğünü artıran önemli bir diplomatik platform niteliği taşıyor.
- **AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve İngiltere Başbakanı Keir Starmer'in Erivan'da düzenlenen Avrupa Siyasi Topluluğu Zirvesi kapsamında gerçekleştirdikleri toplantının ardından ortak açıklama yayımlandı.** Von der Leyen ve Starmer'in, AB ile İngiltere arasındaki ilişkileri, tüketiciler, işletmeler ve ortak Avrupa güvenliğini iyileştirme konusundaki taahhüdü görüşmek üzere bir araya geldiklerine işaret edilen açıklamada, **"İngiltere'nin AB'nin Ukrayna için ayırdığı 90 milyar Euroluk krediye katılma planı ele alındı ve bunun AB-İngiltere savunma sanayisi ilişkisinde önemli bir adım olacağı konusunda mutabık kalındı."** ifadeleri kullanıldı.
- **Birleşik Arap Emirlikleri, OPEC'ten ayrılmasının hemen ardından Güney Kore ile kapsamlı ekonomik ortaklık anlaşması imzaladı. Anlaşma kapsamında ticareti yapılan ürünlerin büyük bölümünde gümrük vergileri kaldırılacak veya düşürülecek.** Katar da Seul ile yapay zeka, yarı iletken ve ileri üretim alanlarında yeni yatırım görüşmeleri yürütüyor. Gelişmeler, Körfez ülkelerinin Asya pazarlarıyla daha güçlü bir ticaret koridoru kurma stratejisini hızlandırdı.
- **Çin yuanı dolar karşısında 3 yılın en yüksek seviyesine çıktı.** ABD ile İran arasında olası anlaşmaya ilişkin beklentilerin Asya ekonomilerinde yarattığı olumlu havayla Çin yuanının değeri, dolar karşısında Nisan 2023'ten sonraki en yüksek seviyeye yükseldi. **Analistler, doların küresel ölçekte değer kaybetmesinde ABD Merkez Bankası politikalarının etkili olduğunu belirtirken, yılbaşından bu yana % 2,64 değer kazanan yuanın güçlenme eğiliminin sürmesini ve dolar/yuan paritesinin yıl sonunda 6,65 seviyesine gerilemesini bekliyor.**
- **İsviçre'de Graubünden Kantonal Bankası (GCB) ve iştiraki BZ Bankası, bir yatırım ürünüyle ilgili olarak iddia edilen görev ihlalleri nedeniyle tazminat talebiyle karşı karşıya.** GCB'nin açıklamasına göre, davacı hem her iki bankaya hem de BZ Bank'ın mevcut ve eski yönetim organlarına karşı dava açtı. Bankalar ise iddiaları reddediyor.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- **Avrupa Parlamentosu tarafından yayımlanan yeni [araştırma raporu](#), karbon emisyonlarını azaltmada yenilenebilir enerji yatırımlarının doğrudan hava yakalama teknolojilerine kıyasla daha verimli sonuç verdiğini ortaya koydu.** Çalışmada güneş ve rüzgar enerjisine yönlendirilen kaynakların daha fazla emisyon azaltımı sağladığı belirtildi. Araştırmacılar, iklim hedefleri için önceliğin temiz enerji kapasitesini artırmak olması gerektiğini savundu. Doğrudan hava yakalamanın ise tamamlayıcı ancak daha maliyetli bir çözüm olduğu vurgulandı.
- **Türkiye, devreye alınan yeni büyük ölçekli güneş enerjisi santrali sayesinde Avrupa yenilenebilir enerji liginde üst sıralara çıktı. Rekor kapasiteye sahip tesisin ülkenin elektrik üretiminde temiz enerji payını artırması bekleniyor.** Son yıllarda rüzgar ve güneş yatırımlarındaki hızlanma Türkiye'nin enerji ithalatını azaltma hedefini destekliyor.

- **Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) ve FAO'nun [ortak raporuna göre](#), artan sıcaklıklar küresel tarım üretimi üzerinde ciddi baskı oluşturuyor.** Raporunda, aşırı sıcaklıkların verim kaybına yol açtığı ve çalışanların sağlığını tehdit ettiği vurgulandı. Küresel ölçekte 1 milyardan fazla insanın geçim kaynağının bu gelişmeler nedeniyle risk altında olduğu belirtildi.
- **Birleşmiş Milletler İklim yetkilileri, İran'daki savaşın ülkelerin fosil yakıtlara bağımlılığını azaltma yönündeki çabalarını hızlandırdığını açıkladı.** İlk veriler, Avrupa'da çatı tipi güneş enerjisi sistemlerine olan talebin arttığını gösterdi. Pakistan gibi bazı ülkelerde elektrikli araç satışlarında da sıçrama yaşandığı bildirildi.

Kaynakça: www.swissinfo.ch; www.ekonomim.com ; www.aposto.com; www.vdma.eu; <https://tr.euronews.com/>; www.iklimhaber.org; www.temizenerji.org; www.aa.com.tr